

РЕШЕНИЕ

№ 1262

гр. София, 26.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 18.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилиана Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Емил Георгиев, като разгледа дело номер **3159** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.1, ал.2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба на [фирма], с която срещу Областна дирекция по безопасност на храните /ОДБХ/ - С. е предявен иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за присъждане на сумата в размер на 300 лева, представляваща обезщетение за причинените на ищеца имуществени вреди от отмененото като незаконосъобразно Наказателно постановление № 451/24.08.2015г., издадено от директора на ОДБХ - С., изразяващи се в заплатеното адвокатско възнаграждение за процесуално представителство по НАХД № 5804/2016г. по описа на Софийски районен съд. Претендира се и законната лихва за забава върху сумата на присъденото обезщетение по главния иск, считано от датата на завеждане на иска до окончателното изплащане на сумата. Претендират се и разноските, направени в настоящото производство по представен списък. В съдебно заседание предявените иски се поддържат чрез адв.И..

Ответникът, редовно призован, не се представлява в съдебното заседание, в което е даден ход на устните състезания. В отговора на исковата молба, чрез адв.Б., оспорва иска изцяло като неоснователен и недоказан. На първо място мотивира, че липсват доказателства за нанесена на ищеца имуществена вреда като за основателността на иска ищецът следва да докаже наличието на противоправно деяние, вина, вреда и причинна връзка, а отсъствието на която и да е от предпоставките обосновава

неоснователност на предявения иск. Ищецът не ангажирал доказателства, че е изплатил претендираната сума. Оспорва истинността и автентичността на представения по делото договор за правна защита и съдействие № 675253/22.06.2016г. като твърди, че подписите, положени в него не са на управителя на дружеството Ю. Д. Ч.. Освен това този договор, макар и на хартиен носител, не притежавал законово изискуемите задължителни реквизити за удостоверяване на извършено плащане в съответствие с чл.9, ал.1 и ал.2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица във вр. с чл.6, ал.1 от Закона за счетоводството, поради което не представлявал надлежен документ, който да се използва за удостоверяване на получаване на средства в брой. Заплащането на адвокатско възнаграждение намира, че не представлява неправомерно засягане на интереси на ищеца, което следва да бъде обезщетено по реда на ЗОДОВ. Поведението на контролните органи било правомерно, съобразено с правните норми и не представлявало противоправно деяние. Липсвала и причинна връзка между противоправното деяние и настъпилите вреди тъй като ищецът, ангажирайки правна защита, е осъществил свое право. При условията на евентуалност обосновава, че увреждането е пряка и непосредствена последица от поведението на ищеца и са налице основания за прилагане на чл.5, ал.1 ЗОДОВ. Алтернативно били налице основания за прилагането на чл.5, ал.2 ЗОДОВ – намаляване на обезщетението, тъй като по делото били представени доказателства, от които се установява виновно нарушаване от ищеца на разпоредбата на чл.12 от Закона за храните /отм./.

Софийска градска прокуратура чрез участващия по делото прокурор Г., дава заключение, че предявеният иск е основателен и доказан, тъй като от събраните по делото доказателства се установява наличието на всички елементи от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, поради което и следва искът да бъде уважен.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

С решение /без номер и дата/, постановено по НАХД № 5804/2016г. по описа на Софийски районен съд е отменено Наказателно постановление № 451/24.08.2015г., издадено от директора на Областна дирекция по безопасност на храните – С., с което на ищцовото дружество на основание чл.42, ал.2 вр. чл.12 от Закона за храните е наложена имуществена санкция в размер на 2000 лева. Решението е оставено в сила с Решение № 7990/21.12.2017г., постановено по КНАХД № 11440/2017г. по описа на Административен съд София-град.

В производството пред въззивната и касационната инстанция [фирма] е било представлявано от адв.И. Н. И. – САК въз основа на сключения между тях договор за правна защита и съдействие серия А, бланков № 675253/22.06.2016г. /л.10 по НАХД № 5804/2016г./ Видно от този договор /приложен като доказателство към исковата молба/, за осъществената от адвоката защита и съдействие под формата на процесуално представителство е било договорено и заплатено в брой възнаграждение в размер на 300 лева.

Във връзка с възраженията от страна на ответника срещу представения договор за правна защита и съдействие от 22.06.2016г., по делото беше прието без оспорване от страните заключение на съдебно-почеркова експертиза, изготвено от вещото лице С. А., което съдът кредитира като обективно и компетентно дадено. От заключението

се установи, че при анализ и оценка на резултатите от цялостното изследване на всички движения, с които се изпълнява подписа на управителя на [фирма] на сравняваните по делото документи, те са характерни за писмено-двигателния навик на Ю. Д. Ч.; няма установени признаци на забавяне, колебания в координацията или неустойчив темп на движенията, които са характерни и се проявяват при имитация на подписи. Не са открити от експерта и различия в признаците на почерка. Въз основа на това експертът заключава, че подписът за „клиент“ в договора от 22.06.2016г. – обект на експертизата /приложен и в оригинал по делото/, е положен от Ю. Д. Ч..

Въз основа на така установеното от фактическа страна, съдът обуславя следните правни изводи:

По допустимостта на иска:

Съдът е сезиран с претенция за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, представляващи направените от ищеца разходи за адвокатско възнаграждение за правна помощ и процесуално представителство по обжалването на Наказателно постановление № 451/24.08.2015г., издадено от директора на ОДБХ-С.. Наказателното постановление е отменено с влязло в сила на 21.12.2017г. решение по НХД № 5804/2016г. по описа на СРС.

С оглед така изложеното искът следва да бъде квалифициран като такъв с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Отговор на въпроса за правната квалификация на така предявената претенция е даден и в т.1 от Тълкувателно постановление № 2 от 19.05.2015г. по тълк. д. № 2/2014 г., ОСК на ГК на ВКС I и II колегия на ВАС, съгласно мотивите, на което, за квалифициране на иска като такъв по чл.1, ал.1 ЗОДОВ определяща е не правната природа на отменения акт, а основният характер на дейността на органа, негов издател като независимо, че наказателното постановление не представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, определящо за квалификацията на иска за вреди по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е обстоятелството, че актът се издава от административен орган, представлява властнически акт и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност.

Искът е насочен срещу Областната дирекция по безопасност на храните – С., която е юридическо лице – чл.7 от Закона за Българската агенция по безопасност на храните и съответно е пасивно легитимирана да отговаря по него, с оглед нормата на чл.205, ал.1 АПК.

Предвид изложеното, съдът приема, че искът, с който е сезиран, е допустим.

Разгледан по същество искът е основателен, по следните съображения:

Съгласно чл.1, ал.1 ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Фактическият състав, при осъществяването, на който възниква правото на обезщетение, включва следните елементи: вреда, незаконосъобразен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата/общината при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието. Отговорността е обективна и безвиновна – чл.4, ал.1 ЗОДОВ, обратно на твърденията, изложени от ответника в отговора му на исковата молба.

Ищецът извежда своята претенция за обезщетение от твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно издадено наказателно постановление, което е отменено с влязъл в сила съдебен акт.

Съгласно мотивите по т.1 от ТП № 2/19.05.2015г., следва да се приеме, че издаването на наказателното постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административнонаказателна компетентност, предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същото представлява властнически акт, издаден от административен орган и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност.

Предвид това съдът намира за доказани първата група от визираните по-горе предпоставки - отменен като незаконосъобразен административен акт - наказателно постановление.

По отношение на заявените имуществени вреди, представляващи заплатен адвокатски хонорар:

Безспорно по делото се установи, че от ищеца е налице извършено заплащане на адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева в полза на адв.И. за осъщественото от последния процесуално представителство пред въззивната и касационната инстанция във връзка с обжалването на процесното наказателно постановление. Плащането е надлежно отразено в договора за правна защита и съдействие от 22.06.2016г., което е достатъчно доказателство за това, че разходът е направен - т.1 от ТР № 6/06.11.2013г. на ОСГТК на ВКС. Това плащане представлява за ищеца нанесена имуществена вреда, тъй като е довело до намаляване на неговото имущество.

Неоснователно намира съдът възражението на ответника, направено в писмения отговор на исковата молба, че договорът не доказва извършено плащане, тъй като не представлява първичен счетоводен документ и не отговаря на изискванията на чл.6, ал.1 ЗСч. Както беше посочено по-горе, въпросът за начина на удостоверяване на извършено плащане на адвокатско възнаграждение е разрешен в т.1 от ТР № 6/06.11.2013г. на ОСГТК на ВКС, съгласно която, когато в договора е вписан начин на плащане „в брой“, както е в настоящия случай, тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка. Посредством приетото по делото експертно заключение се опроверга и възражението на ответника, че подписът, положен в договора за правна помощ и съдействие не е на управителя на ищцовото дружество Ч..

Неоснователно намира съдът възражението на ответника, че размерът на обезщетението следва да бъде определен в съответствие с разпоредбата на чл.5, ал.1 и ал.2 ЗОДОВ. Съгласно нея, ако увреждането е причинено поради изключителна вина на пострадалия, обезщетение не се дължи /ал.1/, съответно когато пострадалият виновенно е допринесъл за увреждането, обезщетението се намалява.

На първо място следва да се посочи, че правото на адвокатска защита е гарантирано от Конституцията на Република България /чл.56/. В конкретния случай ангажирането от ищеца на адвокатска защита за процесуално представителство по обжалването на отмененото впоследствие като незаконосъобразно наказателно постановление, представлява упражняване на негово конституционно гарантирано право, поради което не може да се разглежда като утежняващо интересите му действие, а още

по-малко като причиняване на вреда по изключителна вина на увредения. В този смисъл разпоредбата на чл.5, ал.1 ЗОДОВ, изключваща отговорността на ответника за вреди, е изцяло неприложима.

Не е налице и хипотезата по ал.2 на чл.5 ЗОДОВ, предвиждаща намаляване размера на обезщетението при съпричиняване на вредата. Налице е отменено като незаконосъобразно наказателно постановление, като основанието поради което то е отменено не подлежи на преценка в настоящото исково производство. Съобразно посочената правна норма, когато пострадалият виновно е допринесъл за увреждането обезщетението се намалява. В дадения случай не може да се приеме, че ищецът, посредством осигуряването на процесуална защита чрез адвокат във воденото пред въззивната и касационната инстанция съдебно производство, за което е заплатил съответното адвокатско възнаграждение, е допринесъл виновно за увреждането.

С оглед изложеното съдът приема, че исковата претенция е доказана до пълния предявен размер от 300 лева.

В производството пред районния съд по разглеждане на жалби срещу наказателни постановления по реда на чл.59 и сл. от ЗАНН, преди изменението на закона, обнародвано в ДВ, бр.94 от 29 ноември 2019г., при субсидиарно прилагане на НПК, когато наказателното постановление е отменено, не се присъждат разноски в полза на нарушителя, както когато подсъдимият бъде оправдан в наказателното производство, не се присъждат разноски срещу държавата. При липсата на законово регламентирана процесуална възможност да се упражни претенцията за разноски в административнонаказателното производство от лицето, санкционирано неоправдано с административно наказание /ТР № 2/03.06.2009г. на ОСК на ВАС/, се налага извод, че направените от него разноски за правна помощ в хода на това производство, приключило с отмяна на наказателното постановление, представляват имуществена вреда, която не му е обезщетена в рамките на това производство. Спорът дали така извършените разноски за заплатено адвокатско възнаграждение за обжалване по съответния ред на наказателното постановление представляват имуществена вреда за жалбоподателя в административнонаказателното производство и ищец в настоящото, намираща се в причинна връзка с отмененото наказателно постановление, е разрешен с Тълкувателно решение № 1/15.03.2017г. по тълкувателно дело № 2/2016г. на ОСК на ВАС, което е задължително за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове – чл.130, ал.2 ЗСВ. Предвид това доводите на ответника в тази насока не следва да бъдат обсъждани.

Според посоченото решение „при предявени пред административните съдилища иски по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл.4 от този закон“.

Предвид изложеното, съдът намира за осъществен състава на отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ досежно претендираното от ищеца обезщетение в размер на 300 лева за заплатено адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство. Следва исковата претенция да бъде уважена до пълния предявен размер като бъде осъден ответникът да заплати и законната лихва върху сумата от датата на предявяване на иска – 23.03.2020г., до окончателното ѝ изплащане.

Основателна при този изход на спора е претенцията на ищеца за присъждане на

направените в настоящото производството разноски. Такива са доказани в общ размер на 325 лева, от които 25 лева за внесена държавна такса и 300 лева по договор за правна защита и съдействие серия А, бл.№ 853832/11.03.2020г.

Водим от горното, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА, по предявения иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, Областна дирекция по безопасност на храните – С. да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], сумата в размер на 300 /триста/ лева, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца имуществени вреди от незаконосъобразно издаденото Наказателно постановление № 451/24.08.2015г. на директора на ОДБХ-С., ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на иска – 23.03.2020г., до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Областна дирекция по безопасност на храните – С. да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], сумата в размер на 325 /триста двадесет и пет/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: